

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svake subote ♦ Godišnja pretplata 50 din ♦ Uredništvo i uprava Prestolonaslednikov trg 34 ♦ Telefon uredništva 30-866 i 26-516, uprave 30-866 ♦ Račun Poštanske štedionice br. 57.686 ♦ Oglasi po ceniku ♦ Rukopisi se ne vraćaju ♦

Beograd, 24 juli 1937

God. VIII ♦ Broj 23

Rezolucija

VII godišnje skupštine Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, održane u Beogradu 18 o. m.

Glavna skupština Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, održana u Beogradu 18 jula 1937 g., primila je na znanje izveštaj Uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije i dala joj razrešnicu. Saslušavši delegate svih župa o prilikama Sokolstva, glavna skupština je konstatovala:

1) Da je jugoslovenska misao bila i da ostaje zavetna misao jugoslovenskog Sokolstva i da je vera u tu misao živa i nesalomljiva u svim sokolskim redovima. Ona će biti rukovodna misao čitavog sokolskog de'anja i verovanja u budućnost. Oživotvorenje te misli u svim područjima narodnog života i duha biće cilj novih pojačanih napora celokupnog jugoslovenskog Sokolstva. Na očigled zabluda, malodušnosti i zlonamernosti koje se u pogledu jugoslovenske nacionalne misli žalosno očituju u našem javnom životu, skupština Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, poziva svoje jugoslovensko Sokolstvo da ostane nepokolebljivo odano ne samo svojoj velikoj misli, već da joj jednim novim zamahom vere i pregalaštva pribavi važnost i poštovanje u čitavom našem nacionalnom životu.

2) Da je Sokolstvo nepolitička organizacija. Konstatujući to još jedanput, glavna skupština Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije najodlučnije odbija sve pokušaje ma s koje strane oni dolazili da se Sokolstvo uvuče u dnevnu politiku i takva politika u Sokolstvo. I kao ideja i kao organizacija Sokolstvo je bilo i ostaje pobornik i čuvar jugoslovenskog državnog i narodnog jedinstva. Osnivajući se na demokratskim načelima ravnopravnosti bratstva i pravde, Sokolstvo stoji i stajati će iznad svih prolaznih političkih grupacija, jer je ono nosilac jedne iskonske i večne ideje.

3) Glavna skupština Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije isto tako najodlučnije odbija sva podmetanja protivnika i neobaveštenih krugova koji namerno i s planom ili iz neobaveštenosti obeležavaju Sokole kao komuniste ili fašiste. Međutim i fašizam i komunizam su podjednako daleko od sokolskog rada i sokolskih nastojanja, jer se protive osnovnim sokolskim načelima, koja su jednaka i zajednička svima Sokolima ma gde oni bili.

4) Jugoslovenska sokolska organizacija treba da protka i prožme sve narodne redove u gradu i na selu, da se prisno, radom i ljubavlju veže za narod, kako bi u duhu naroda i shodno njegovim potrebama našla prave direktive za svoj rad i za primenu opštih sokolskih ideja. Skupština Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije još jednom podvlači važnost našeg sela i ističe, da je pravi uslov uz jedino jemstvo i za uspeh sokolske Petrove petoletnice i za pobjedu sokolske jugoslovenske misli, a za ostvarenje svih sokolskih ideala u jugoslovenskoj sredini u tome, da se Sokolstvo veže nerazdružno sa izvorima narodnog duha i života sa selom, i da uzme narodno predanje kao osnovno merilo čitavog svog rada.

5) Glavna skupština Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije saslušala je izveštaje starešina župa i sa zadovoljstvom utvrđuje, da Sokolstvo u svima krajevima vrši ne samo sokolske dužnosti u potpunom skladu sa načelima i propisima sokolske organizacije, već i u radu za opšte nacionalno sokolske ideale daje lep primer sokolske svesti i borbenosti. Proučivši temeljito i sa pažnjom sve izveštaje, skupština smatra za dužnost da odlučno odbije sva sumnjičenja i obeđe upućene protivu Sokolstva u župama Ljubljana, Celje, Maribor, Kranj i Novo Mesto kao potpuno neosnovane, smatrajući ih samo izrazom onog duha koji je od početka sokolskog rada, pre, za vreme i posle rata bio protivan osnovnim i nacionalnim stremljenjima jugoslovenskog Sokolstva.

Skupština upućuje sokolskoj braći u ovim i svim ostalim župama gde se Sokolstvo nalazi u sličnoj borbi izraze bratske simpatije i solidarnosti, ođajući puno priznanje i izražavajući divljenje i bratsku ljubav naročito onoj braći, koja su hrabro ispovaljenje sokolskih načela platila glavom, uništenjem imovine i drugim progonstvima ma s koje strane ona dolazila.

6) Glavna skupština Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije sa zadovoljstvom utvrđuje, da je zamišao sokolske Petrove petoletnice naišla na oduševljen prijem i puno razumevanje ne samo u sokolskim jedinicama i sokolskim redovima, nego i u vansokolskim nacionalnim krugovima. Skupština želi da nova uprava ovom sokolskom zavetnom pothvatu posveti punu brigu, a sve sokolske jedinice i pripadnike poziva da ulože u ovo veliko sokolsko delo najveću meru požrtvovnosti i pregalaštva za slavu Kraja Mučenika, za sreću mladoga Kralja Petra II i jugoslovenskog naroda.

Zdravo!

Savez Sokola
Kraljevine Jugoslavije

VII redovna godišnja skupština Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije

U nedelju dne 18 o.m. održana je u Beogradu VII redovna godišnja skupština Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije. Iako je skupština ove godine održana docnije nego obično, i u doba najvećih vrućina, ipak je bila od strane delegata sokolskih jedinica iz svih krajeva naše zemlje posećena u punom broju i praćena s najživljim interesovanjem.

Ovogodišnja savezna skupština privlačila je ne manju pažnju i sve naše sokolske javnosti što je imala da ne samo oceni sokolski rad izvršen u periodu od prošlogodišnje skupštine i da donese potrebne zaključke i smernice za daljnji rad našega Sokolstva, već i da zauzme svoje gledište i svoj stav i prema nekim događajima, koji su se kroz period od prošlogodišnje skupštine odigrali u našem javnom životu, a koji su duboko tangirali i naše Sokolstvo, te osim toga da opetovano podvuče svoj utvrđeni stav u odnosu prema nekim osnovnim pitanjima našeg državnog i nacionalnog života.

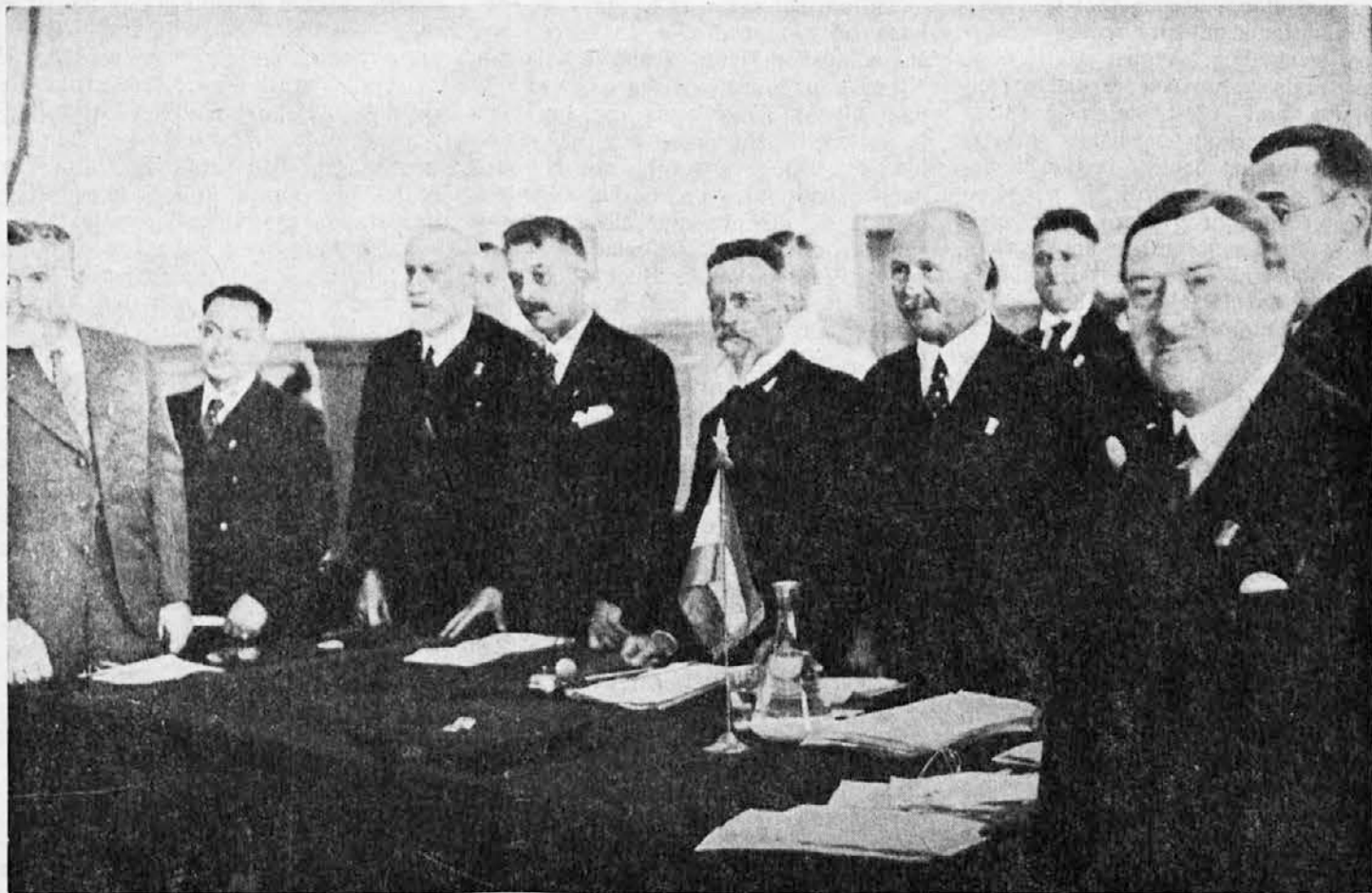
Sva sokolska javnost je stoga opravdano očekivala i odlučno tražila, da ovogodišnja skupština, kao najkompetentnije sokolsko telo, kao najpozvaniji predstavnik celokupnog jugoslovenskog Sokolstva, tumač njegove volje i njegovih osećanja, zauzme dostojan, ali ujedno i rezolutan stav i daće svoj meritoran odgovor na sve odnosne događaje i na sva pitanja koja se postavljaju, te da ocenjujući temeljito i objektivno sve činjenice i prilike u sadašnjoj prosudi situaciju u kojoj se danas nalazi jugoslovensko Sokolstvo.

Kako je težište i sva pažnja ovogodišnje savezne skupštine pala gotovo samo na ta krupna i delikatna pitanja, zbog kojih je naše Sokolstvo u svo-

me sokolskom, nacionalnom i otadžbeničkom radu bilo nepravredno i s nimalo skrupula napadano i ometano, vidi se i po tome, što je skoro i skupštinska pretkonferencija kao zatim i sama skupština sve izveštaje o prošlogodišnjem radu primila jednoglasno, akklamacijom, i svu svoju pozornost skrenula na traktiranje tih pre pomenutih pitanja.

Ostavljajući ovde na stranu izvesna diferenciranja u mišljenjima, koja se obično posvuda ispoljavaju, u kombinacijama pojedinih ličnosti, bi li ili ne bi trebale da uđu u sastav novog vodstva organizacije, pri čemu često dolazi do izražaja i lična sujeta pojedinaca, manje ili više poznavanje prilika ili potreba organizacije, kao i drugi momenti koji se u toj prilici znadu da življe ispolju — mi vidimo, da je i pretkonferencija i sama skupština znala da se dostojanstveno izdigne iznad ličnih gledanja kada su u pitanju interesi, čast, ugled, rad i napredak našega Sokolstva. Jedinstveno i jednodušno gledanje u tim kao i u svim odlučnim časovima po sokolske i nacionalne interese, belodano je pokazalo, da je sokolska organizacija solidarna, kompaktna, složna i istovetnih pogleda i težnja.

Uzdignuti se iznad svih sitnih i ličnih dnevnih zadevica i ličnih ambicija, i sa visine sokolskog dogleda sagledati u širokoj horizontu, jedino tako je moguće vidno i bistroumno obuhvatiti celinu sokolske i nacionalne zajednice i kao vodi odrediti siguran put u bolju budućnost. I samo tako dalekovidni pogledi, sa dušom nadahnutom uzvišenim idealima velike sokolske i nacionalne misli, sokolski vodi mogu da s uspehom vode organizaciju u izvršavanju i najvećih zadataka i u

Pretsedništvo skupštine s predstavnicima Saveza bugarskih Junaka i češkoslovačkog i ruskog Sokolstva

istinski služi visokim ciljevima otadžbine, pozdravlja toplo i oduševljeno svoga dragoga brata i odličnog Sokola, budnog stražara jugoslovenskog prestola, iskrenim i bratskim pozdravom Zdravo! —

**POZDRAVNI TELEGRAM
SAVEZU SLOVENSKEG SOKOLSTVA**

— Savez slovenskog Sokolstva
Praha III

Verno idealima sokolskim i slovenskim i spremno da se za njih uvek i do kraja založi, Sokolstvo Kraljevine Jugoslavije sa svoje redovne godišnje skupštine pozdravlja vrhovno predstavništvo sokolsko toplim i bratskim pozdravom Zdravo! —

**POZDRAVNI TELEGRAM
POLJSKOM SOKOLSTVU**

— Savez poljskog Sokolstva
Varšava

Saska Kepa 26

Odazivajući se glasu iskrenog sokolskog i slovenskog srca, Sokolstvo Jugoslavije sa svoje godišnje skupštine pozdravlja bratsko poljsko Sokolstvo toplim i bratskim pozdravom: Czolem! Zdravo! —

Zatim je brat Gangl nastavio svoj govor:

UMRLOJ BRAĆI I SESTRAMA

Poklonimo se sada, sestre i braćo, uspomeni onih, koji su se za uvek rastali od nas. Od našeg starine Đorđa Josifovića, pa sve do mladog Miloša Nikolića — kako je dugi niz novih grobova, koji su progutali tako krasne i tako drage sokolske živote!

Kako nas ima mnogo, jer je sokolska njiva tako prostrana, to je svake godine žetva smrti na toj našoj njivi tako obilna! Koliko je pod kosom smrću palo tihih, skromnih života, koliko je već takvih neznanih junaka, koji su se s poteškoćama probijali kroz teške socijalne prilike, da konačno fizički sustanu pod preteškim teretima bede i bolesti, a ostali su nam verni do groba! Vidim, kako nam sada iz tih grobova žari živ mir i mrtva tišina, koji spajaju naše pokojnike s nama: mrtvi i živi život svih onih i svih nas teče kao jedna sama reka. U toj reci mrtvog i živog života vidim sestru Renatu Tirševu, koja je bila jedina, prva i posljednja žena, koja je iz praznora sokolske misli — iz duše svog oca Fignera i iz duše svog muža Tirša, — crpela plemenitost i bogatstvo svoje velike i plemenite slovenske sokolske duše. Sestra Renata uvek se je živo zanimala za nas baš kao i za svoj narod i svoju domovinu i naročito je pozornost obraćala na sve značajnom radu naših sokolskih četa. — U toj reci mrtvog i živog života vidim i brata načelnika Ivana Bajželja — čoveka vanrednih sokolskih vrlina i vanrednog stručnog znanja, koji je najveću važnost obraćao naobrazbi našeg prednjaštva i koji do iscrpljenosti svih svojih snaga a sam neverovatno skroman,

Izaslanik Nj. V. Kralja, major g. Petar Pokorni i ministar za fizičko vaspitanje naroda brat dr. Josip Rogić; više desno predstavnik Čekoslovačkog poslanstva brat dr. Franjo Baktik

primerno pošten i idealno veran, ispunjavao velike zadatke na svom odgovornom i visokom položaju. Brat Bajželj prvi je savezni načelnik ujedinjenog jugoslovenskog Sokolstva, kojega je smrt istrgla iz naše sredine. — U toj reci mrtvog i živog života vidim brata Branka Živkovića, gospodara našeg Sokolskog saveza, bivšeg starešinu beogradske župe i starešinu društva Zemun. Bio je Soko od svojih mladih godina i osnivač mnogih naših jedinica još pre svetskog rata, kojima je udahnuo pravi sokolski duh, da te jedinice još i danas savesno i borbeno ustraju u našim neprobojnim i čvrstim redovima. U toj reci mrtvog i živog života vidim njegov krasni značaj, njegovu otpornu delatnost i neiscrpivu energiju, koja je na junački način dala dokaza odanosti i vernosti sokolskoj misli. Brata Branka nije mogao pokolebati nikakav vjor i nikakav udarac sudbine na ravnom i nekompromisnom putu njegove sokolske svesti i njegovog jugoslovenskog narodnog osvedočenja. — U toj reci mrtvog i živog života vidim brata dr. Ljudevita Pivka, karzanskog atamana, Sokola junaka, koji je svojim činima u svetskom ratu, izlažući najvećim opasnostima svoje najmilije, dokazao svima i svakome, da je Sokolu blagodat otadžbine prvi zakon! Izbio je krvniku mač iz ruke, koji je visio iznad njegovog vrata, i sav se predao oslobodilačkim

borbama našeg naroda, kada je vreme najbolje sazeo da se jednom zauvek reši pitanje budućnosti našeg naroda. Kao i ostala braća dobrovoljci i br. dr. Pivko stao je u red neimara Jugoslavije. — U toj reci mrtvog i živog života vidim brata Momčila Branovačkog, blagajnika našega Saveza, koji je već od malih nogu stajao u našim redovima, veran našoj misli, odan našoj bratskoj porodici, zaslužan za razvitak i jačanje Sokolstva daleko u okolini svog rodnog kraja. — I tamo s Lopuda, oplakivanog valovima našeg Jadrana, diže se sena brata Frana Učelinija, vladike kotorskoga, visoko dignuta u svećeničku slavu, ozarena milinom besmrtnice duše i uzveličana rodoljubivim činima. Iz te sene dolazi blagoslov njegova verna srca, i taj blagoslov struji kao vrelo života preko svih naših krajeva, gde kucaju sokolska srca. Blagoslov donosi utehu i radost, snagu i napredak svima, koji se s poštovanjem klanjamo toj veličanstvenoj pojavi Božjeg službenika. — I ta reka mrtvog i živog života, koja je ponesla i brata Učelinija u hram besmrtnika, bućno šumi svojim valovima, da nam pokaže put i da nas opomene, da nikada i ni u kakvim prilikama ne od bacimo i ne izneverimo vernost prema bratu i domovini, i da je najveća sramota i za nas i za domovinu ako iko tu čast izneveri! (Odobranje) I ta reka mrtvog i živog života, koja će

danas ili sutra i nas ponesti sa sobom, šumi kao vesnica istine i pravde: da nema više domovine onaj, koji joj se je izneverio, jer je samoga sebe bacio izvan njenih granica. Nevernik i izdajnik nema domovine nigde na svetu! (Burno odobranje) — I ta reka mrtvog i živog sokolskog života svojim šumom govori nam, da su samo vrline srca ona veza, koja treba da spaja čoveka s čovekom, taj šum nam govori, da njen glas nije glas samo današnjih dana, da nije samo glas sadašnjosti, koji budi nas žive i koji nas pozivlje na rad i požrtvovnost, već da postoji i neki drugi glas, koji nam neprestance zapljuskuje dušu, glas koji nas opominje, bodri i pozivlje u zbor: glas mrtve braće i sestara, glas svih znanih i neznanih sokolskih junaka i boraca, glas onih sokolskih mučenika, koji su zbog vernosti sokolskoj misli, zbog vernosti jednom i jedinstvenom jugoslovenskom narodu, zbog vernosti prema jednoj i jedinstvenoj jugoslovenskoj domovini tu vernost platili svojim životima! (Skupština kliče: „Slava im!“) Glas naših pokojnika živom nam rečju govori najveću ozbiljnost i duboku spoznajnu bivstva, zadatak i cilja sokolskog života: živim još samo za druge, za sebe nimalo! — (Odobranje).

I u tu reku mrtvog i živog života neka se spuste lovorovi vencii naše zahvalnosti i naših bratskih i sestričkih čustava, da smo svi — živi i mrtvi — jedan sam sokolski rod: mrtvi da bodre žive, živi da daju poštu mrtvima! Nama živima ne treba ni časti ni hvale, jer ćemo biti deonicima večne nagrade u sreći i snazi domovine, kada se za nju iscrpimo do zadnje kapi svoje krvi, bilo da stojimo na vrhovima, na vodećim mestima, ili da obavljamo za njenu snagu i slavu najteži težački rad! Svoj počivšoj braći i svim počivšim sestrama: Slava! (Skupština ustaje i kliče „Slava!“).

POZDRAV GOSTIMA

Kada smo se bratski odužili uspomeni pokojne braće i sestara, iskreno se i s poštovanjem obraćam na vas, koji ste došli među nas, da svojom prisutnošću počastite ovu našu glavnu skupštinu. Sve vas bratski pozdravljam.

Tada je brat Gangl biranim i toplim rečima pozdravio izaslanika Nj. Vel. Kralja, majora g. Petra Pokornog, moleći ga, da na najvišem mestu izvoli biti tumač nepokolebljive vernosti, ljubavi i odanosti, koje jugoslovensko Sokolstvo gaji prema svom uzvišenom mladom Kralju, Njegovom Veličanstvu Petru II, svom ljubljenom starešini.

U tome času skupština je priredila dugotrajne spontane burne ovacije Nj. Vel. Kralju i Kraljevskom Domu.

Pretstavnici vlasti, korporacija i udruženja i skupštinski delegati

